

temelji na osobno proživljenim autoričnim iskustvima, uvjerljivo prikazuje kako rat i snažna emocionalna energija koju on pokreće pospješuju i oslobađaju u ljudima iznimnu kreativnost.

Tekstovi knjige upotpunjeni su notnim zapisima (ukupno 20), slikovnim priložima (ukupno 21), zajedničkim popisom literature, indeksom imena te kratkom bilješkom o autorima članaka i izdavaču knjige. Knjizi je priložen kompakt disk *The Best of Rock za Hrvatsku* (izd. Croatia Records), dok su snimke odabranih odlomaka glazbe o kojoj u svojim tekstovima pišu autori dostupne na internetu (adresa: <http://www.lavsa.com/ief/>).

Ovako koncipirana knjiga omogućuje čitatelju sagledavanje naslovne tematike u povijesnoj dimenziji te stjecanje šireg uvida u političku, društvenu i kulturnu povijest Hrvatske. Time pridonosi i boljem razumijevanju aktualnih događaja te onih iz nedavne prošlosti. Ujedno omogućuje da svjetska javnost bolje upozna glazbu, ali i znanost o glazbi u Hrvatskoj. Premda namijenjena primarno inozemnim muzikološkim i etnomuzikološkim krugovima, vjerujem da će privući i pozornost etnologa, antropologa i sociologa, a odabranim tematskim sklopom i domaće čitateljstvo.

Grozdana MAROŠEVIĆ

The World of Music, Berlin, 40, 1998, 3: **Music and Music Research in Croatia**, ed. Max Peter Baumann, guest ed. Svanibor Pettan, 215 str.

Max Peter Baumann, glavni urednik jednog od najeminentnijih etnomuzikoloških časopisa *The World of Music*, najnoviji je broj tog časopisa naslova *Music and Music Research in Croatia* u cijelosti posvetio hrvatskoj glazbi. Etnomuzikolog Svanibor Pettan je kao gost urednik ovoga broja tekstovima

dvaju muzikologa (Stipčević, Gligo), jednog etnokoreologa (Zebec) i dvije etnomuzikologinje (Ceribašić, Marošević) pokušao predstaviti pojedine fenomene u hrvatskoj glazbenoj tradiciji, kao i sama istraživanja. Raznolikost pristupa i tema u predstavljenim radovima svojevrsan je odraz kompleksnosti i raznolikosti hrvatske glazbe i znanstvenog bavljenja njome u Hrvatskoj. *The World of Music* je u osnovi etnomuzikološki časopis te spoj muzikološkog i etnomuzikološkog pristupa u predstavljanju glazbene tradicije jedne zemlje čini Pettanov izbor tekstova neuobičajenim i zanimljivim.

Jedna od tema, u istraživanju koje su se muzikološki i etnomuzikološki pristupi već susretali u ranijim razdobljima, vezana je uz najranije zapise hrvatske folklorne glazbe u *Ribanju i ribarskom prigovaranju* Petra Hektorovića. Dva notirana napjeva na kraju *Ribanja* u svojim su radovima od sedamdesetih godina 20. stoljeća s različitih pozicija promatrali Jerko Bezić i Lovro Županović, a u svom se članku u *The World of Music* njima, uz ostale primjere ranih zapisa hrvatske folklorne glazbe, bavi Ennio Stipčević. Promatrajući ih s aspekta povijesne muzikologije, Stipčević upozorava na, već i u to doba, različite pristupe folklornoj građi (što vjerniji zapis napjeva s jedne i pokušaj umjetničke intervencije s druge strane), ali i na fenomen dodira glazbenih tradicija Hrvatske i Italije, te prisutnost hrvatske folklorne glazbe u bogatom i višeslojnom glazbenom životu Venecije 16. stoljeća.

U svjetlu još jednog potencijalnog zajedničkog interesnog područja muzikologije i etnomuzikologije moguće je promatrati i članak Nikše Glige, u kojemu autor pokušava odgovoriti na pitanje iz naslova — *Zašto volimo Simfonijsko kolo?* te analizira jedinstven način Gotovčeva pokušaja rješenja odnosa folkornog i umjetničkog krećući pritom istodobno od glazbe same, ali i od slušatelja, njegova doživljaja i njegovih očekivanja ostvarenih ili iznevjerenih u promatranoj skladbi.

Etnomuzikološki tekstovi Naile Ceribašić i Grozdane Marošević čine cjelinu u smislu povijesnog pregleda nastanka i razvoja odnosa prema folklornoj glazbi od početaka hrvatske etnomuzikologije do danas (Marošević) te promišljanja funkcioniranja folklorne glazbe Hrvatske u sklopu folklornih festivala (Ceribašić).

Grozdana Marošević svojim tekstom, podjednako zanimljivim i za one koji o hrvatskoj etnomuzikologiji pokušavaju nešto saznati kao i za one koji misle da o njoj sve već znaju, interpretira kretanje od romantičarske ideje o folkloru kao ključnom elementu u stvaranju i afirmaciji nacionalnog identiteta prema suvremenom shvaćanju folkloru kao umjetničke komunikacije u malim skupinama, odnosno kretanje od folklorne glazbe kao isključivog područja zanimanja prema bavljenju kontekstom u kojemu se ta glazba izvodi, odnosno prema formuli "music wherever whenever" kao jednoj od osnovnih krilatica suvremene etnomuzikologije.

Naila Ceribašić bavi se fenomenom folkornih festivala, odnosno problemima koji nastaju kad se folklorna glazba, koja prije svega funkcionira kao živa i pulsirajuća komunikacija unutar jedne skupine, izvuče iz svog prvotnog konteksta i postavi na pozornicu kao gotov i oblikovan proizvod. Upozorava pritom na isto tako upitno pozivanje na pojmove kao što su tradicija, nasljeđe, autohtonost i autentičnost, koji su podložni raznim interpretacijama i koji kao takvi ne mogu biti čvrst oslonac u oblikovanju koncepcije folklornih festivala.

Jedan od najzanimljivijih članaka ovoga izdanja tekst je etnokoreologa Tvrtka Zebeća, koji se bavi sudjelovanjem glagoljaških svećenika u plesnim događanjima na otoku Krku. Promatrani fenomen zanimljiv je zbog svoje veze s jednom od najstarijih hrvatskih tradicija — glagoljaškom, ali i kao društveni fenomen, odnosno primjer postojanja tradicije usprkos čvrstim društvenim normama i to u posve specifičnoj situaciji u kojoj glagoljaški svećenici plesom, kao iznimno snažnim neverbalnim načinom komunikacije, ističu svoj položaj unutar određene zajednice.

Ova je edicija višestruko važna za hrvatsku glazbu i znanstveno bavljenje njome. U nekim aspektima ona otvara nova područja istraživanja, ali je mnogo važnija kao osnova za afirmaciju znanstvenog pristupa hrvatskoj glazbi u svijetu. U tom smislu neobično je važna opsežna bibliografija znanstvenih radova o hrvatskoj glazbi objavljenih na stranim jezicima, koju je prema klasifikaciji *RILM*-a sastavio Zdravko Blažeković. Zajedno s bibliografijom etnomuzikoloških radova objavljenom uz članak Grozdane Marošević ona stvara solidnu osnovu za stvaranje slike o hrvatskoj glazbi, kao i za daljnje znanstveno bavljenje njome.

Music and Music Research in Croatia posvećen je akademiku Jerku Beziću uz njegov sedamdeseti rođendan. Svojim dugogodišnjim pedagoškim i znanstvenim radom te otvorenosti prema novim pristupima u znanstvenom bavljenju folklornom glazbom, Jerko Bezić je novim naraštajima hrvatskih etnomuzikologa u promišljanju folklorne glazbe omogućio slobodu kretanja u najrazličitijim smjerovima. Ovaj broj *World of Music* i dva nedavno izdana nosača zvuka s primjerima hrvatske tradicijske glazbe u izboru Grozdane Marošević i Svanibora Pettana, znak su otvaranja i predstavljanja hrvatske glazbene kulture u svijetu, ali istodobno i zanimanja svjetskih stručnjaka za hrvatsku folklornu glazbu.

Mojca PIŠKOR